

לפרשת ואתחנן – תשע"ו

כוחה של תפילה

ארז לקס

לע"נ מרים בת נתן אלימלך ז"ל

אחד מהנושאים שהכי מעסיקים אותנו כאנשים מאמינים הוא מקומה וכוחה של התפילה בחיינו.

מחד, התפילה היא שיח ישיר עם בורא העולם ומכיוון שכך ודאי שלכל תפילה יש משמעות ותפקיד ואין תפילה שחוזרת ריקם ולא משפיעה. מאידך אנחנו יודעים גם מהמקורות וגם מהניסיון בפועל שלא כל תפילה פועלת את פעולתה באותו רגע או לחילופין פועלת אך לא בדיוק כמו שציפינו.

התבוננות בפרשה יכולה לספק לנו נקודת מבט מעניינת על איך התורה רואה את כוחה של התפילה.

פרשתנו פותחת בתפילתו של משה ועל רצונו להיכנס לארץ ישראל – **ואתחנן** אל ה' בעת ההיא לאמר... אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" ולאחר כמה פסוקים מגיעה תשובתו של הקב"ה – "ויאמר ה' אלי **רב לך** אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה." מובא במדרש (ילקוט שמעוני ל"א) על הפסוק שכאשר נגזר על משה רבינו לא להיכנס לארץ ישראל עמד משה והתפלל תקט"ו (515) תפילות כמניין 'ואתחנן', עד שאמר לו הקב"ה "רב לך".

כולנו מכירים את המדרש אך אם נתבונן בצורה מעמיקה על משמעותו נשים לב שהסיטואציה כאן היא שמשה מתפלל לביטול הגזירה, אבל - הקב"ה לא עונה לו שהוא לא מקבל את תפילתו אלא הוא מצווה עליו להפסיק להתפלל!!

המשמעות היא עצומה – כביכול הדרך היחידה של הקב"ה להשאיר את הגזירה על כנה – היא להפסיק את תפילתו של משה וזאת כיון שאילו היה משה מתפלל עוד תפילה אחת, את התפילה ה-516 היה הקב"ה כביכול מחויב לקבל את תפילתו של משה ולהכניסו לארץ ישראל!! שאם לא נסביר כך מדוע ציווה עליו להפסיק להתפלל? אך מחמת שהקב"ה לא רצה בשל חשבונות שמיים שמשה ייכנס לארץ ישראל הוא ציווה על משה להפסיק להתפלל ומשה שומע לציוויו.

אלא שכעת נשאל מדוע חיכה הקב"ה שמשה יתפלל את כל התפילות הללו ורק אז עצר בעדו? מדוע הוא לא ציווה עליו להפסיק מיד?

נראה לומר שהקב"ה ברא את העולם בתבנית של השגחה שאחד מדרכיה הוא שכדי שברכה מסוימת תגיע לעולם או שפע מסוים יגיע לאדם יש צורך בפעולה של האדם ובקשר שלו עם הבורא דרך התפילות.

ומכאן - תפילותיו של משה פעלו רבות למען נושאים שאיננו יודעים מה הם – וייתכן שאלו נושאים שלא קשורים דווקא למשה עצמו אלא לכלל ישראל.

נשליך את ההבנה הזאת אל חיינו - כשיש לאדם צרה עליו להתבונן על הצרה כהזדמנות וכמנוע עבורו לתפילה וליצירת קשר עם בורא העולם שדרך זה יגיע לאדם שפע רב וברכה בעזרת השם.